

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej

ORGANIZACJA HARCEREK

Minimum kursu podharc mistrzyń

(zatwierdzone przez Naczelniczkę Harcerek rozkazem L3/16 z dnia 31 marca 2016 roku)

Wiedza i umiejętności, które powinny zostać przekazane podczas kursu zostały podzielone na trzy obszary: ja (rozwój osobisty), ja w relacji z drugą osobą, ja w grupie (jako członek, lider itd.). Porządkują one myślenie o postawie przyszłej podharc mistrzyni przez skoncentrowanie się przede wszystkim na osobie i dopiero z tej perspektywy na działaniach, które podejmuje. Tematy przypisane poszczególnym obszarom nie mają ostrych granic, przeciwnie – zawierają elementy wspólne, stanowiąc odzwierciedlenie holistycznej wizji wychowania. Z tego względu ważne jest zrozumienie, że punktem wyjścia tej koncepcji jest personalistyczna koncepcja wychowania i nadrzędna rola osoby.

Kolejność realizowanych tematów, rozłożenie akcentów itd. zależy od potrzeb konkretnego kursu, ważne jest natomiast zachowanie odpowiednich proporcji, tak, by nie pominąć najważniejszych aspektów dotyczących rozwoju osobistego, relacji z drugim człowiekiem i kierowania grupą.

Przykładowe treści (zaznaczone kursywą) stanowią raczej inspirację niż wymagania do realizacji. W zależności od potrzeb kursantek można je pomijać, akcentować, dodawać inne.

CELE KURSU PODHARC MISTRZYŃ:

- stworzenie warunków do głębokiej refleksji nad osobistą postawą, miejscem w organizacji i społeczeństwie
- wzmocnienie mistrzostwa w stosowaniu metody harcerskiej (m.in. w prowadzeniu drużyny)
- przygotowanie instruktorek do pracy z innymi instruktorkami

SUGEROWANE FORMY:

- zadanie zespołowe (uczenie się pracy w zespole, wyznaczanie ról, dzielenie się zadaniami, weryfikacja realizacji ustaleń),
- prowadzenie warsztatów (zajęć) na kursie szkoleniowym,
- analiza i tworzenie planu pracy podległej jednostki (hufca, referatu, itd.),
- dyskusja (kultura rozmowy, retoryka, umiejętność posługiwania się rzetelnymi argumentami),
- dzielenie się (otwartość, hojność, refleksja),
- zachowanie dynamiki,
- idealny zespół, który tworzy kadra,
- elementy przygody i puszczania.

CZAS TRWANIA:

Sprawdzoną formą realizacji programu kursu jest cykl dwóch lub trzech spotkań 2-3 dniowych. Daje to możliwość rozłożenia treści i wykorzystania naturalnych doświadczeń kursantek wynikających z aktualnie pełnionych funkcji. Poza tym przerwy między spotkaniami można wykorzystać na realizację zadań kursowych. Drugą opcją jest kurs realizowany w trybie ciągłym (4-5 dni). Decyzja o trybie i długości trwania kursu powinna zapaść w Szkole Instruktorek realizującej kurs na podstawie potrzeb kursantek i chorągwi. Liczba dni kursowych nie powinna być mniejsza niż 4.

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej
ORGANIZACJA HARCEREK

Minimum kursu podharcmistrzyń

WARUNKI WSTĘPNE:

- stopień instruktorski
- chęć uczestnictwa w kursie
- opinia hufcowej uzasadniająca powołanie kursantki
- wybrana opiekunka stopnia podharcmistrzyń

ZAKRES TEMATYCZNY:

BLOKI	TEMATYKA
JA (ROZWÓJ OSOBISTY)	
Personalizm - koncepcja wychowania w duchu personalizmu chrześcijańskiego	<i>Opozycja personalizm – indywidualizm; godność osoby ludzkiej; cel wychowania; sens i praktyczny wymiar pracy nad sobą; wychowanie do wolności (wolność i odpowiedzialność); otwartość; kształtowanie charakteru i postaw; trudności w konsekwentnym praktykowaniu cnót: rzetelności, ofiarności itd.</i>
Moje rozumienie Prawa Harcerskiego	<i>Głębsze spojrzenie na Prawo Harcerskie, by w konsekwencji lepiej pracować nad sobą; motywacja do szukania odpowiedzi na pojawiające się wątpliwości; konkretne problemy z życia, wartości w codziennym działaniu, dylematy moralne; świadomość tożsamości ideowej organizacji, z którymi współpracujemy.</i>
Moja misja a misja ZHR	<i>Rozumienie idei ZHR, utożsamienie się z wizją Związku; umiejętność kreowania zadań i realizacji pola służby instruktorskiej zgodnie z tą misją; rola podharcmistrzyń w hufcu.</i>
Kim jest podharcmistrzyń?	<i>Utożsamienie z określonymi wartościami; oddziaływanie na innych (świadome i nieświadome) między innymi przez autoprezentację (strój, profil w mediach społecznościowych itd.).</i>
JA W RELACJI Z DRUGĄ OSOBĄ	
Niezastąpiona rola dialogu, osobistej relacji w wychowaniu	<i>Administrowanie hufcem a wspieranie drużynowych w pracy nad sobą i w pracy z drużyną.</i>
Trudne rozmowy (również z kadrami)	<i>Częstotliwość, odpowiedni moment i miejsce, poruszane tematy, skąd czerpać argumenty do tych rozmów, informacja zwrotna na temat nieprawidłowego zachowania, wyjście poza obszar tematyki metodycznej i formalnej (odważne podejmowanie tematów osobistych).</i>
Opiekunka próby	<i>Idea próby; towarzyszenie w czasie realizacji próby – rozmowy o różnych sytuacjach, uwarunkowaniach w odniesieniu do perspektywy aksjologicznej;</i>

	<i>rozmowa o osobie a nie o tylko o zadaniach.</i>
Opiekunka drużyny	<i>Prawa i obowiązki; relacje z drużynową; wsparcie dla kadry – szansa na rozwój drużyny; odpowiedzialność prawna.</i>
Relacja przełożony-podwładny	<i>Służba drugiemu człowiekowi; karność, pokora i odwaga, posłuszeństwo i wspieranie autorytetu; szacunek należny człowiekowi i szacunek wobec hierarchii.</i>
Wychowawcza rola hufca, referatu, kapituły itd.	<i>Nieustanna praca nad rozwojem jednostki; rozważanie planowanych działań, formowania struktur jako odpowiedzi na potrzeby wychowawcze; dbałość o szczegóły, które mogą mieć charakter formacyjny (porządek, estetyka, komunikacja, punktualność, itd.).</i>
Metodyczne wsparcie drużynowej, przybocznej	<i>Wizytacje, kategoryzacja, rozmowy, sprawdzanie planów pracy drużyny, pomoc przy analizie problemów; doskonalenie wiedzy metodycznej; odpowiedzialność za całokształt wsparcia mimo braku poczucia wystarczających kompetencji (wyręczanie się „ekspertami” a korzystanie z rad i wsparcia); drużyna jako najlepsze doświadczenie (o wiele skuteczniejsze niż kurs metodyczny) – dbałość o wysoki poziom drużyn i przygotowanie kadr.</i>
Funkcje wspierające prace wychowawczą drużyn	<i>Rola szkoleń, prowadzenie kursów, wychowanie gospodarcze, itd.</i>
Problemy społeczne, emocjonalne i rozwojowe młodzieży i osób dorosłych	<i>Depresja, dwulicowość, uciekanie od problemów, osamotnienie, brak poczucia sensu życia, trudne relacje rodzinne, itd.; niedojrzałość emocjonalna, uzależnienia, relatywizowanie i kontestowanie rzeczywistości jako usprawiedliwienie wyborów, brak odpowiedzialności.</i>
JA W GRUPIE	
Diagnoza potrzeb grupy	<i>Umiejętność podsumowania pracy i uczynienie z niego punktu wyjścia do dalszych działań; diagnozowanie stanu chorągwi, zarówno w obszarze organizacyjnym jak i osobowym.</i>
Perspektywiczne planowanie pracy	<i>Plany pracy – towarzyszenie przy planowaniu, sprawdzanie; formy pracy: warsztaty dla hufca, członkiń kapituły, wędrowka przybocznych itp. z utrzymaniem zasady PIC (praktyczne, ideowe, celowe); świadomość i umiejętność dobrego zaplanowania ścieżki wychowawczej (od zuchenki do HR-ki).</i>
Konflikty w grupie	<i>Z czego mogą wynikać? Jak reagować? Jak rozwiązywać?; rozmowa z osobami w konflikcie, jak pracować nad własnymi emocjami i uprzedzeniami?</i>
Personalizm a praca z grupą	<i>Świadomość i mądre wykorzystanie sposobów kierowania grupą (mediacje, motywowanie, konsekwencja, towarzyszenie itd.), relacje z drugą osobą jako narzędzie pracy nad sobą; różnorodność grup; dobre wykorzystanie potencjału grupy.</i>

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej
ORGANIZACJA HARCEREK

Minimum kursu podharc mistrzyń

Motywowanie siebie i innych do służby	Świadomość celu działań wychowawczych, umiejętność pokonywania trudności, hojność; motywacja wewnętrzna i zewnętrzna (mądre podejście do tzw. technik motywacyjnych).
Współodpowiedzialność za ZHR	Dzielenie się swoimi umiejętnościami i wiedzą; PR, dobre imię Związku, pisma zewnętrzne – wizytówka własna i ZHR; struktura i statut, regulaminy i aspekty prawne (gdzie szukać pomocy oraz konsekwencje prawne).
Komendantka obozu	Funkcja wychowawcza i wynikające z nich szczegółowe zadania wychowawcze, programowe i organizacyjne; wszelkie aspekty prawne, finansowe i formalne (w razie braku kursów kierownika – zakres z rozporządzenia MEN); realizacja programu wychowawczego w podobozach; ponadto „szczegóły” życia obozowego np. bałagan w zgrupowaniu, itd.
Świadomość demokratycznego uczestnictwa w podejmowanych decyzjach	Zjazd, zbiórki wyborcze, proces inicjowania zmian itd.
Ja w społeczeństwie	Odpowiedzialność, patriotyzm, zaangażowanie; świadomość kondycji współczesnego społeczeństwa zarówno w kontekście globalnym jak i lokalnym (oddziaływanie polityczne, ideologiczne i rynkowe).
Ja w hufcu, chorągwi, organizacji	Odpowiedzialność, tożsamość, zaangażowanie; moje miejsce w hufcu, chorągwi, organizacji; motywacja do pełnienia służby instruktorskiej.